

Nr 296.

Av greve **Lagerbjelke**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om hyresvärdestegringsskatt.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 315 föreslås skatt å hyresvärdestegring.

Med sällsynt enighet hava de hörda myndigheterna avstyrkt en dylik skatt. Utan att förbise de beaktansvärda skäl, som av myndigheterna i sådant avseende anförts, vill jag icke hemställa om avslag på den kungliga propositionen, då jag finner en hyresstegringsskatt vara den enda utvägen att i rimlig tid få den för byggnadsproduktionen ödesdigra hyresregleringen avvecklad. Lika med departementschefen finner jag även för bostadsnödens lindrande erforderliga medel ej på annat sätt kunna, utan än större olägenheter, anskaffas.

Jag anser mig emellertid böra yrka åtskilliga ändringar i den kungliga propositionen.

I 4 § föreskrives, bland annat, att, där fastighet efter kalenderåret 1916 men före den 1 januari 1920 övergått till ny ägare, skall såsom första året anses det kalenderår, varunder förvärfvet skedde. De skäl, som föranlett denna bestämmelse, tala även för en motsvarande bestämmelse för de fall, att äganderätten övergått efter 1920 års ingång men före den kungliga propositionens eventuella antagande eller åtminstone framläggande. Anses 1920 ej kunna räknas såsom jämförelseår, lär det intet hinder föreligga för att i stället såsom första år antaga år 1919.

I 5 § 2) bestämmes enahanda omkostnadsprocent för båda jämförelseåren. Från och med 1916 hava emellertid omkostnaderna stadigt ökat i förhållande till både fastighetsvärden och avkastning; och bör skälig hänsyn tagas härtill. Omkostnadsprocenten bör sålunda kunna för 1916 beräknas till 1,5 resp. 2 % och därefter till och med 1920 ökas med 0,25 % om året.

Enligt samma 5 § medges att vid uppgivandet av sista årets nettohyresvärde avdraga skälig ränta å kostnader för om- eller tillbyggnad,

som verkställets efter ingången av år 1916. Denna bestämmelse torde vara alltför snäv och böra omfatta varje mer avsevärd s. k. grundförbättring, även om man ej kan hänföra densamma till om- eller nybyggnad.

Den i 9 § föreslagna skatteprocenten synes böra nedsättas till att utgöra högst den av bostadssakkunnige föreslagna. En så hög procent, som i den kungliga propositionen nu föreslås, torde icke, med hänsyn till antaglig ökning av hyresnivån, vara på långt när behöfelig för erhållande av det avsedda beloppet. Den måste jämväl anses betänkelig, då en skatt, sådan som den nu ifrågasatta, måste komma att i många fall drabba ojämnt och orättvist, något som i rikt mått kommit till synes vid tillämpning av hittills gällande krigskonjunkturskatt. Departementschefen medgiver även, att skatten knappast torde kunna genomföras utan att i åtskilliga fall medföra ojämnheter och obilligheter. Detta är så påtagligt, att några enskilda exempel ej behöva därpå anföras. Då härtill kommer, att rimlig hänsyn ej tagits till penningvärdets fall, samt att genom den nya kommunalskattelagen en betydande överflyttning av den kommunala skattebördan utan tvivel kommer att ske på den fasta egendomen, synas välgående skäl förefinnas för att framgå med försiktighet på nu ifrågasatta väg.

Till sist synas övervägande skäl tala för, att den föreslagna skatten må utgå såsom kommunalskatt.

På grund av vad jag sålunda anför, får jag hemställa:

att riksdagen ville i Kungl. Maj:ts förevarande proposition vidtaga ändringar i av mig angivna avseenden.

Stockholm den 8 april 1920.

G. Lagerbjelke.
